

**ΤΟΜΕΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΩΝ
ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΣΕΒ**

Μαρίνα Σπυριδάκη
Διευθύντρια Τομέα
E: mspyridaki@sev.org.gr
T: +30 211 500 6187

Αθηνά Βουνάτσου
Senior Advisor
E: avounatsou@sev.org.gr
T: +30 211 500 6109

Αυγή Οικονομίδου
Associate Advisor
E: aoikonomidou@sev.org.gr
T: +30 211 500 6130

Γιάννης Λαϊνάς
Associate Advisor
E: ilainas@sev.org.gr
T: +30 211 500 6114

Σωτηρία Καλαντζή
Advisor
E: skalantzi@sev.org.gr
T: +30 211 500 6113

POTAMITISVEKRIS

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

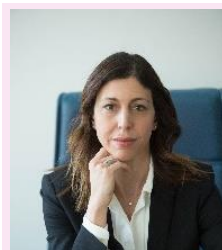
E: info@potamitisvekris.com
T: +210 33 80 095, +30 210 33 80 000
N.Βάμβα 9, 10674, Αθήνα

Οι παρεμβάσεις του μήνα

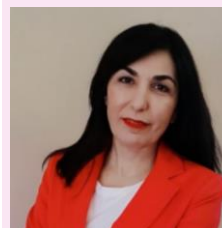
«Οι βασικές αλλαγές στο δίκαιο των σημάτων με την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/2436/ΕΕ»

Αικατερίνη Στάμου
Ειδικός συνεργάτης Γενικού Γραμματέα Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή - Δικηγόρος
Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή **σελ. 2**

«Η «Συνταγματοποίηση» του φορολογικού δίκαιου και το ζήτημα της παραγραφής του δικαιώματος είσπραξης τελών χαρτοσήμου»

Σοφία Γρηγοριάδου
Lawyer, Partner
C. Papacostopoulos & Associates, Law Firm (CPA Law) **σελ. 7**

«Υγεία & ασφάλεια στην εργασία εφαρμόζοντας αναγνωρισμένα πρότυπα: τα οφέλη της πιστοποίησης, οι αλλαγές που προκύπτουν και η εμπειρία της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.»

Ιφιγένεια Φράγκου
Επικεφαλής Τμήματος Διαχείρισης Υγιεινής & Ασφάλειας Ομίλου
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε. **σελ. 12.**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- 01. Επιχειρηματικό Περιβάλλον **σελ. 2**
- 02. Φορολογική νομοθεσία **σελ. 7**
- 03. Εργασιακές σχέσεις & εργατική νομοθεσία **σελ. 12**
- 04. Τα νέα από την ΕΕ **σελ. 15**
- 05. Προσεχώς **σελ. 18**

Τα σημαντικά του μήνα

Γενικό Εμπορικό Μητρώο

Ολοκληρώθηκε η δημόσια διαβούλευση του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης για το Γενικό Εμπορικό Μητρώο. Ο ΣΕΒ συμμετείχε προτάσσοντας την ανάγκη για κατάργηση του «χαρτοκεντρικού» χαρακτήρα του Γ.Ε.ΜΗ, για διασύνδεση και διαλειτουργικότητά του και με ιδιωτικά μητρώα, για διερεύνηση των πληροφοριών που περιλαμβάνει και για άμεση έκδοση πλαισίου αναλογικών και αντικειμενικών κυρώσεων.

Περισσότερα στη σελ. 3

Βάσιμος λόγος απόλυσης

Ψηφίστηκε το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας το οποίο, μεταξύ άλλων, ορίζει ότι στο εξής για την εγκυρότητα της καταγγελίας σύμβασης εργασίας προστίθεται ως όρος και η συνδρομή του «βάσιμου λόγου» απόλυσης. Ο ΣΕΒ συμμετείχε στη διαδικασία ακρόασης φορέων στη Βουλή ενώ υπέβαλε και αναλυτικό υπόμνημα θέσεων στους αρμόδιους φορείς.

Περισσότερα στη σελ. 13

Επιστροφή πιστωτικού υπολοίπου φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων/ οντοτήτων

Στην περίπτωση που από τις δηλώσεις φορολογίας νομικών προσώπων και οντοτήτων προκύπτει πιστωτικό υπόλοιπο, δεν απαιτείται πλέον η υποβολή έγγραφου αιτήματος για την επιστροφή του.

Περισσότερα στη σελ. 8

Το Μηνιαίο Δελτίο «Ρυθμιστικό Περιβάλλον & Επιχειρήσεις» συντάσσεται με την ευθύνη του **Τομέα Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος & Ρυθμιστικών Πολιτικών του ΣΕΒ** και την επιστημονική υποστήριξη της **Δικηγορικής Εταιρείας «ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ ΒΕΚΡΗΣ»**. Αποτελεί μια ακόμη υπηρεσία του ΣΕΒ στα μέλη του και περιλαμβάνει τρέχουσες νομοθετικές και ρυθμιστικές εξελίξεις τόσο στην Ελλάδα όσο και στην ΕΕ, διαβουλεύσεις, αποφάσεις ανεξάρτητων αρχών και φορέων καθώς και σημαντική νομολογία στα εργασιακά φορολογικά και ευρύτερα ζητήματα του επιχειρηματικού περιβάλλοντος για την περίοδο αναφοράς από την 15η ημέρα του παρελθόντος μήνα έως και την 15η ημέρα του τρέχοντος μήνα. Για οποιαδήποτε πληροφορία και διευκρίνιση μπορείτε να επικοινωνήσετε με τη συντακτική Ομάδα.

Τα άρθρα που φιλοξενούνται στο παρόν δελτίο αποτελούν προϊόν προσωπικής επεξεργασίας των συντακτών τους και ο ΣΕΒ δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών ή απόψεων που περιλαμβάνουν.

01. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Αικατερίνη Στάμου

Ειδικός συνεργάτης Γενικού Γραμματέα Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή - Δικηγόρος
Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή

<https://www.linkedin.com/in/aikaterini-lina-stamou-24007472/>

«Οι βασικές αλλαγές στο δίκαιο των σημάτων με την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/2436/ΕΕ»

Ριζικές αλλαγές στο εθνικό δίκαιο των Σημάτων, όπως αυτό είχε θεσμοθετηθεί με τον ν. 4072/2012, φέρνει νέο σχέδιο νόμου που πρόκειται να κατατεθεί τις επόμενες ημέρες στη Βουλή και αποτελεί ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/2436/ΕΕ «για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων». Το σχέδιο νόμου στοχεύει στην **ενίσχυση του ανταγωνισμού**, μέσω της **προστασίας των εμπορικών σημάτων** τα οποία λειτουργούν ως μηχανισμός ανάπτυξης, καθώς **οι επιχειρήσεις έχουν ένα ισχυρό κίνητρο να βελτιώνουν συνεχώς την ποιότητα, την καινοτομία και την τιμή των προϊόντων τους**. Παράλληλα, με τις διατάξεις της Οδηγίας 2015/2436/ΕΕ επιτυγχάνεται η **αναγκαία σύγκλιση του Εθνικού σήματος με το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης** τα οποία επιτελούν την ίδια λειτουργία στην αγορά και **δεν δικαιολογείται να προστατεύονται σε διαφορετικό βαθμό και με διαφορετικό τρόπο**.

- 1. Εισαγωγή νέων «μη παραδοσιακών» μορφών σημάτων:** Μία από τις βασικές αλλαγές στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου είναι η **πρόβλεψη μιας νέας δυνατότητα** για τις επιχειρήσεις, της **κατοχύρωσης νέων, «μη παραδοσιακών», μορφών σημάτων**, όπως σήματα μοτίβου ή τρισδιάστατα, ολογραφικά και ηχητικά σήματα ή σήματα κίνησης, τα οποία είναι δυνατό να κατατίθενται και γίνονται αποδεκτά σε ηλεκτρονικά αρχεία, στο ηλεκτρονικό πλέον μητρώο της Δ/σης Σημάτων. Η δυνατότητα αποδοχής νέων ειδών σημάτων βασίζεται στο άρθρο 3 του Εκτελεστικού Κανονισμού 2018/626/ΕΕ για την εφαρμογή του Καν. 2017/1001/ΕΕ και **καθιστά την αναπαράσταση ενός σήματος ακριβέστερη**.
- 2. Σήματα πιστοποίησης:** Σημαντική καινοτομία της Οδηγίας και του σχεδίου νόμου αποτελεί η θεσμοθέτηση των σημάτων πιστοποίησης, που λειτουργούν ως **σήματα ποιότητας** και είναι ικανά να **διακρίνουν τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες** που πιστοποιούνται από τη δικαιούχο επιχείρηση, **όσον αφορά το υλικό, τον τρόπο παρασκευής των προϊόντων ή παροχής των υπηρεσιών, την ποιότητα, την ακρίβεια ή άλλα χαρακτηριστικά** από τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που δεν έχουν την ανωτέρω πιστοποίηση.
- 3. Κατάργηση της αυτεπάγγελτης απόρριψης σήματος βάσει προελέγχου της διοίκησης για σχετικούς λόγους απαράδεκτου:** Μέχρι σήμερα, για να γίνει δεκτή η αίτηση ενός νέου σήματος, πραγματοποιείται αυτεπαγγέλτως προέλεγχος στο μητρώο σημάτων που τηρείται από την αρμόδια Δ/ση Σημάτων. Η απόκτηση όμως του σήματος καθίσταται δυσχερής -ιδίως για τις νέες επιχειρήσεις- λόγω του συνεχώς αυξανόμενου αριθμού κατάθεσης νέων σημάτων και αποτελεί ανάσχεση για την είσοδο νέων προϊόντων στην αγορά, ενώ συχνά τα προγενέστερα σήματα που υπάρχουν στο μητρώο δεν χρησιμοποιούνται πια. **Το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας (EUIPO) και τα περισσότερα κράτη-μέλη σήμερα δεν ασκούν πλέον προέλεγχο**. Με τις προτεινόμενες διατάξεις, προβλέπεται η **κατάργηση του παραπάνω προελέγχου**. Παράλληλα **προβλέπεται να ειδοποιείται ο δικαιούχος προγενέστερων σημάτων, για να ασκεί τα δικαιώματά του, αν το κρίνει απαραίτητο**.
- 4. Δικονομικά ζητήματα σε σχέση με την χρήση του σήματος:** Στις προτεινόμενες διατάξεις **καθιερώνεται για πρώτη φορά ο θεσμός της ένστασης απόδειξης χρήσης στις αγωγές προσβολής σήματος**. Αντίστοιχα διατηρείται η ένσταση για την απώλεια του δικαιώματος λόγω ανοχής και προβλέπεται ότι **η ανοχή της χρήσης καταχωρημένου σήματος αποτελεί ένσταση και στην αίτηση ακυρότητας του σήματος**. Τέλος, σε εφαρμογή του σκοπού της Οδηγίας, προβλέπεται το **δικαίωμα άσκησης ανταγωνής για την ακύρωση ή την έκπτωση σήματος από τον εναγόμενο**, όταν ο δικαιούχος του σήματος ασκεί αγωγή για προσβολή του σήματος.

Ανοιχτές και Ολοκληρωμένες Διαβουλεύσεις

Γενικό Εμπορικό Μητρώο

Ολοκληρώθηκε η δημόσια διαβούλευση του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης για το **Γενικό Εμπορικό Μητρώο**. Οι **βασικοί άξονες νέου νόμου** είναι η **διεύρυνση των υποχρεων εγγραφής στο Γ.Ε.ΜΗ**, η **κατάργηση της αρμοδιότητας των Δ/νσεων Ανάπτυξης των Περιφερειακών Ενοτήτων** της χώρας για τον έλεγχο των πράξεων των ΑΕ, η **επέκταση της ηλεκτρονικοποίησης των διαδικασιών** και η **μείωση της κρατικής παρέμβασης**. Ο **ΣΕΒ** συμμετείχε στη δημόσια διαβούλευση υποβάλλοντας αναλυτικό υπόμνημα θέσεων στους αρμόδιους φορείς στο οποίο προέταξε την ανάγκη για **κατάργηση του χαρτοκεντρικού χαρακτήρα του ΓΕΜΗ**, τη **διασύνδεση και διαλειτουργικότητά του και με ιδιωτικά μητρώα**, τη **διερεύνηση των πληροφοριών** που περιλαμβάνει και την **άμεση έκδοση πλαισίου αναλογικών και αντικειμενικών κυρώσεων**.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Φυσικό Αέριο

Ολοκληρώθηκε η δημόσια διαβούλευση της ΡΑΕ σχετικά με το **Σχέδιο Πενταετούς Προγράμματος Ανάπτυξης 2019-2023 των Δικτύων Διανομής Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας**.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Ενέργεια

Η ΡΑΕ θέτει σε δημόσια διαβούλευση έως την **Παρασκευή 24 Μαΐου 2019** ερωτήματα σχετικά με τα **τιμολόγια λιανικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας**, δεδομένου ότι παρατηρείται σε ευρωπαϊκό επίπεδο η περιορισμένη κινητικότητα ή και σχετική αδράνεια της συμπεριφοράς των καταναλωτών στην λιανική ενεργειακή αγορά (behavioral response) στην αλλαγή προμηθευτή.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#) και για τις ολοκληρωμένες διαβουλεύσεις της ΡΑΕ πιάστε [εδώ](#)

Τηλεπικοινωνίες

α) Η ΕΕΤΤ θέτει σε δημόσια διαβούλευση έως την **Πέμπτη 23 Μαΐου 2019** το Σχέδιο Μέτρων αναφορικά με τον τρίτο κύκλο Ανάλυσης της ΕΕΤΤ για τον **ορισμό, την ανάλυση του επιπέδου ανταγωνισμού και τις προτεινόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις στις αγορές α)** τερματικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών χονδρικής, **β)** ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών χονδρικής και **γ)** μισθωμένων γραμμών λιανικής με χωρητικότητες έως και 2 Mbps.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

β) Η ΕΕΤΤ θέτει σε δημόσια διαβούλευση έως την **Παρασκευή 31 Μαΐου 2019** την **πρότασή της αναφορικά με το τεχνοοικονομικό bottom up μοντέλο LRIC+ για τον υπολογισμό των τιμών πρόσβασης σε δίκτυο χαλκού και σε δίκτυο νέας γενιάς (NGA)**, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην σχετική Σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2013/466/ΕΕ). Μέσω του bottom up μοντέλου, θα καθοριστούν οι κοστοστρεφείς χονδρικές τιμές ευρυζωνικών προϊόντων για την παροχή υπηρεσιών υπερυψηλών ταχυτήτων στους καταναλωτές.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

γ) Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέτει σε δημόσια διαβούλευση έως την **Πέμπτη 20 Ιουνίου 2019** το **κοστολογικό μοντέλο των τελών τερματισμού σε σταθερά δίκτυα και αξιολόγηση του κόστους παροχής σταθερής φωνητικής κλήσης** στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στις χώρες Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου. Τα σχόλια κατατίθενται στην ΕΕΤΤ, η οποία θα τα προωθήσει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Πρόσφατες Νομοθετικές εξελίξεις

Εμπορική δημοσιότητα των πράξεων και στοιχείων των ανωνύμων εταιρειών-ΓΕΜΗ

Εξειδικεύονται οι προβλέψεις του ν.4548/2018 σχετικά με την εμπορική δημοσιότητα των Α.Ε. Συγκεκριμένα, τίθενται **νέοι κανόνες για τον έλεγχο νομιμότητας και πληρότητας με σκοπό την επιτάχυνση και απλοποίηση της διαδικασίας και την τήρηση των προβλέψεων του νόμου.**

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα

Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων

Με τις διατάξεις το άρθρου 235 του ν.4610/2019, **επιχειρείται βελτίωση της λειτουργίας της Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων** καθώς πλέον της δίνεται η δυνατότητα να απευθύνει συστάσεις προς τις αναθέτουσες αρχές προς θεραπεία της διαπιστούμενης παράβασης, χωρίς να απαιτείται διακοπή της διαδικασίας.

Για το ιστορικό του νομοσχεδίου πιάστε [εδώ](#) για το ν.4610/2019 πιάστε [εδώ](#)

Χρήση αιγιαλού

Καθορίστηκε η διαδικασία, οι γενικοί όροι και οι προϋποθέσεις της διεξαγωγής των δημοπρασιών για την παραχώρηση απλής χρήσης αιγιαλού, παραλίας, όχθης και παρόχθιας ζώνης μεγάλων λιμνών και πλεύσιμων ποταμών, η οποία προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 2971/2001.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Αειφορία βιοκαυσίμων και βιορευστών

Ορίστηκε το σύστημα αειφορίας βιοκαυσίμων και βιορευστών σύμφωνα με το άρθρο 32 του ν. 3468/2006. Ειδικότερα, καθορίστηκε η διαδικασία και οι απαιτήσεις πιστοποίησης των οικονομικών φορέων και επαλήθευσης των πληροφορικών που υποβάλλουν σχετικά με την τήρηση των κριτηρίων αειφορίας και η διαδικασία και το είδος των πληροφοριών που διακινούνται μεταξύ των οικονομικών φορέων.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Καλλιέργεια κάνναβης

Με υπουργική απόφαση καθορίστηκαν οι όροι και οι προϋποθέσεις για την καλλιέργεια ποικιλιών κάνναβης εκτός κοινοτικού καταλόγου του είδους *Cannabis sativa L.* Επιπλέον, καθορίστηκαν τα αναγκαία συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013 σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις καλλιέργειας των ποικιλιών κάνναβης του είδους *Cannabis sativa L* με περιεκτικότητα σε τετραϋδροκανναβινόλη μέχρι 0,2% για την χορήγηση της βασικής ενίσχυσης.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#) και [εδώ](#)

Στερεά Απόβλητα

Καθορίστηκαν οι γενικοί κανόνες τιμολόγησης των Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ) για τον προσδιορισμό των εισφορών και τελών που καταβάλλονται από τους ΟΤΑ Α' βαθμού προς τον οικείο ΦΟΔΣΑ ανά παρεχόμενη υπηρεσία από αυτόν.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Θέματα κρατικών ενισχύσεων

Παρέχονται διευκρινίσεις σχετικά με τη συμμετοχή του φορέα στο κόστος του επενδυτικού σχεδίου μέσω ιδίων κεφαλαίων, στις ειδικές κατηγορίες ενισχύσεων που παρέχονται σε επιχειρήσεις που παρουσιάζουν αύξηση της απασχόλησής τους καθώς και στις ενισχύσεις που παρέχονται σε μεγάλες επιχειρήσεις για νέα οικονομική δραστηριότητα στις ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ' της Συνθήκης για τη Λειτουργία της ΕΕ.

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα

Διευρωπαϊκά Δίκτυα

Με υπουργική απόφαση καθορίστηκε το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των έργων/δράσεων κοινού ενδιαφέροντος των Διευρωπαϊκών Δικτύων στους τομείς των Μεταφορών, της Ενέργειας και των Τηλεπικοινωνιών, που συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 1316/2013 για την σύσταση του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη».

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Πρατήρια υγρών καυσίμων

Με υπουργική απόφαση καθορίστηκαν οι όροι και οι προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας πρατηρίων (σημείων ανεφοδιασμού) υγρών καυσίμων, υγραερίου και φυσικού αερίου εντός της λιμενικής ζώνης και σε τουριστικούς λιμένες (μαρίνες) για την αποκλειστική διάθεση των καυσίμων σε σκάφη. Εφεξής απαγορεύεται ο εφοδιασμός καυσίμων σε σκάφη, εφόσον δεν υφίσταται άδεια λειτουργίας «πρατηρίου καυσίμων λιμένα».

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία

α) Με αποφάσεις του Περιφερειάρχη Ηπείρου τροποποιήθηκε προγενέστερη απόφαση σχετικά με τον ορισμό της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» ως ενδιάμεσου φορέα του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ήπειρος 2014-2020 και ανάθεση αρμοδιοτήτων διαχείρισης για την πράξη που αφορά στο Ταμείο Επιχειρηματικότητας II.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#) και [εδώ](#)

β) Με απόφαση της Περιφερειάρχη Αττικής τροποποιήθηκε προγενέστερη απόφαση σχετικά με τον ορισμό της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» ως ενδιάμεσου φορέα του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ήπειρος 2014-2020 και ανάθεση αρμοδιοτήτων διαχείρισης για πράξεις κρατικών ενισχύσεων της δράσης «Ενίσχυση της ίδρυσης και λειτουργίας νέων τουριστικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων» του ΕΠΑνΕκ 2014-2020.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Αποπληρωμή στεγαστικών δανείων

Με κοινή υπουργική απόφαση θεσπίστηκαν οι λειτουργικές προδιαγραφές της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του ν. 4605/2019 σχετικά «Πρόγραμμα επιδότησης αποπληρωμής στεγαστικών και επιχειρηματικών δανείων με υποθήκη σε κύρια κατοικία», η οποία τηρείται αρμοδίων στην ιστοσελίδα της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Χρηματοοικονομική Πληροφόρηση

Με απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος καθορίστηκε η υποβολή εποπτικών αναφορών χρηματοοικονομικής πληροφόρησης σε συνέχεια προγενέστερης απόφασης, με σκοπό την παροχή εξειδικευμένης πληροφόρησης της ΤΤΕ.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Αποφάσεις Ανεξάρτητων Αρχών & Οργάνων

Προθεσμιακό Προϊόν Ηλεκτρικής Ενέργειας

Με απόφαση της ΡΑΕ εγκρίθηκαν τα Τεχνικά Χαρακτηριστικά και οι Όροι Δημοπρασίας του Προθεσμιακού Προϊόντος Ηλεκτρικής Ενέργειας προς δημοπράτηση.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Ανάλυση επιχειρησιακής ασφάλειας

Η ΡΑΕ αποφάσισε την υποβολή αιτήματος προς τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας για την έκδοση απόφασης σχετικά με την κοινή πρόταση των Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς **επί της μεθοδολογίας για την αξιολόγηση της σημασίας των παγίων στοιχείων για τον συντονισμό των διακοπών και επί της μεθοδολογίας για τον συντονισμό της ανάλυσης επιχειρησιακής ασφάλειας** σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1485 σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντηρίων γραμμών για την λειτουργία του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Υπολογισμός δυναμικότητας

α) Με απόφαση της ΡΑΕ **εγκρίθηκε η πρόταση των Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς (ΔΣΜ) της περιφέρειας υπολογισμού δυναμικότητας Νοτιοανατολικής Ευρώπης (SEE CCR)** για την μεθοδολογία συντονισμένου υπολογισμού της δυναμικότητας εντός της περιφέρειας.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

β) Με απόφαση της ΡΑΕ **εγκρίθηκε η πρόταση των Ορισθέντων Διαχειριστών Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΟΔΑΗΕ/NEMO) και των Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς (ΔΣΜ) της περιφέρειας υπολογισμού δυναμικότητας Ελλάδας-Ιταλίας (CCR GRIT)** για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση συμπληρωματικών ενδοημερήσιων περιφερειακών δημοπρασιών.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας

Με απόφαση της ΡΑΕ **εγκρίθηκε η πρόταση των Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς (ΔΣΜ) της Ηπειρωτικής Ευρώπης και της Σκανδιναβίας** για τις παραδοχές και την μεθοδολογία ανάλυσης κόστους/οφέλους σύμφωνα με το άρθρο 156 παρ. 11 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1485 της Επιτροπής σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για την **λειτουργία του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας**.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#) και για τις υπόλοιπες σχετικές αποφάσεις της ΡΑΕ πιάστε [εδώ](#) και [εδώ](#)

Παράνομη επεξεργασία και παράλειψη λήψης τεχνικών και οργανωτικών μέτρων

Η ΑΠΔΠΧ επέβαλε πρόστιμα ύψους 30.000€ για παράνομη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων και παράλειψη λήψης κατάλληλων οργανωτικών και τεχνικών μέτρων ασφαλείας η οποία οδήγησε σε **περιστατικό παραβίασης προσωπικών δεδομένων**. Η έλλειψη μεταγενέστερου ελέγχου για την διαπίστωση του μεγέθους της διαρροής επιβάρυνε την θέση του υπεύθυνου επεξεργασίας.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Αναρμοδιότητα ΑΠΔΠΧ για επιβολή υποχρέωσης χορήγησης προσωπικών δεδομένων σε τρίτους

Με απόφαση της η ΑΠΔΠΧ **έθεσε στο αρχείο υπόθεση που εκκρεμούσε ενώπιον της με αίτημα την χορήγηση προσωπικών δεδομένων σε τρίτους** καθώς, σύμφωνα με προηγούμενες γνωμοδοτήσεις της, η Αρχή είναι αναρμόδια να επιβάλει τέτοια υποχρέωση χορήγησης στον υπεύθυνο επεξεργασίας. Τέτοια αρμοδιότητα θα έπρεπε να προβλέπεται στο νόμο, κάτι που εν προκειμένω δεν ισχύει.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Εκτίμηση αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων

Εκδόθηκε κατάλογος με τα είδη των πράξεων επεξεργασίας που υπόκεινται στην απαίτηση για **διενέργεια εκτίμησης αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων**. Ειδικότερα, αν και ο εκδοθείς κατάλογος ομαδοποιεί και εξειδικεύει περαιτέρω τα είδη των πράξεων επεξεργασίας που υπόκεινται στην απαίτηση για διενέργεια ΕΑΠΔ με παράθεση και ενδεικτικών παραδειγμάτων, εντούτοις **δεν είναι εξαντλητικός** και δεν αίρεται ούτε μεταβάλλεται η υποχρέωση να διενεργείται ΕΑΠΔ σε κάθε περίπτωση συνδρομής των προϋποθέσεων του άρθρου 35 παρ. 1 του ΓΚΠΔ. Επιπλέον στην εν λόγω απόφαση της αρχής **προσδιορίζεται η έννοια του υψηλού κινδύνου** για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων (άρθρο 35 παρ. 1 του ΓΚΠΔ), στο πλαίσιο του οποίου απαιτείται η διενέργεια ΕΑΠΔ.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

02. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Σοφία Γρηγοριάδου

Lawyer, Partner

C. Papacostopoulos & Associates, Law Firm (CPA Law)

<https://www.linkedin.com/in/sophia-grigoriadou-a5b15019/?originalSubdomain=gr>

«Η «Συνταγματοποίηση» του φορολογικού δίκαιου και το ζήτημα της παραγραφής του δικαιώματος είσπραξης τελών χαρτοσήμου»

Διάγουμε την εποχή της έντονης «συνταγματοποίησης» του φορολογικού δικαίου, δηλαδή της αυξημένης ερμηνείας των φορολογικών διατάξεων εκ μέρους του Συμβουλίου της Επικρατείας και των Διοικητικών Δικαστηρίων υπό το φως των συνταγματικών διατάξεων, αλλά και των διατάξεων του δικαίου της Ε.Ε., όπου αρμόζει.

Στο πνεύμα αυτό **τα δικαστήρια μας**, με πλήρη συναίσθηση και ανάληψη της ευθύνης τους, **έχουν εκδώσει γενναίες αποφάσεις, μεταξύ άλλων, περί παραγραφής**. Οι αποφάσεις αυτές είχαν ως αποτέλεσμα την αποκοπή από τις κακές πρακτικές φορολογικών ελέγχων που ανάγοντο ακόμα και στο απώτατο παρελθόν. Έτσι, συνέβαλαν στην εξυγίανση του παρόντος και στον εξορθολογισμό της σχέσης ελεγκτικών αρχών και φορολογουμένων για το μέλλον.

Μεταξύ αυτών των αποφάσεων είναι η με αριθμ. **1665/2018 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης και προσφάτως η με αριθμ. 1107/2019 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών** (που παραπέμπει στη με αριθμ. 1665/2018 απόφαση), **επί της παραγραφής του δικαιώματος είσπραξης τελών χαρτοσήμου**.

Το κρίσιμο ζήτημα ήταν εάν στη φορολογία χαρτοσήμου, για χρήσεις έως 31.12.2013, για τις οποίες δεν υπήρχε ειδική διάταξη νόμου περί παραγραφής (από 1.1.2014 ο Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας ορίζει πενταετή παραγραφή στο χαρτόσημο, όπως σε όλες τις φορολογίες), **πρέπει να εφαρμοστεί η πενταετής παραγραφή που ίσχυε στις λοιπές φορολογίες ή η εικοσαετής παραγραφή που προβλέπεται από τον Αστικό Κώδικα για αξιώσεις ιδιωτών**.

Οι αποφάσεις αυτές ακολούθησαν την ήδη διαμορφωθείσα νομολογία για άλλες περιπτώσεις παραγραφής και έκριναν, εν περιλήψει, τα εξής:

- Εν όψει της έλλειψης διάταξης νόμου **για την παραγραφή στο χαρτόσημο πρέπει να αναζητηθεί η τυχόν ήδη υπάρχουσα ανάλογη διάταξη**.
- Η **ασφάλεια δικαίου** και ειδικότερα η αρχή της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικουμένου, **απαιτεί να προβλέπεται εκ των προτέρων προθεσμία παραγραφής**, η οποία να έχει εύλογη και προβλέψιμη διάρκεια.
- **Σκοπός των φορολογικών ελέγχων** δεν είναι η τιμωρία των διοικουμένων ούτε απλώς η βεβαίωση **των φόρων** και προστίμων, **αλλά η είσπραξή τους**, διότι μόνο έτσι επιτυγχάνεται ο επιδιωκόμενος σκοπός, δηλαδή η κάλυψη των δαπανών που απαιτούνται για την λειτουργία του κράτους.
- Οι **έλεγχοι** θα ήταν περισσότερο **αποτελεσματικοί** και θα συνέβαλαν στην εμπέδωση της φορολογικής συνειδήσεως, **εάν διεξάγοντο σε επίκαιρο χρόνο**, όταν οι φορολογούμενοι θα έχουν τη δυνατότητα να συμμορφωθούν και να αποφύγουν την επανάληψη παραβάσεων και τη συσσώρευση οικονομικών επιβαρύνσεων πολλών ετών.
- Εν όψει των ανωτέρω, **ο κανόνας της εικοσαετούς παραγραφής δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής**. **Εφαρμοστέα, ως η κατάλληλη ανάλογη, είναι η διάταξη της πενταετούς παραγραφής, που προβλέπεται στη φορολογία εισοδήματος και στο νόμο περί φόρου προστιθέμενης ΦΠΑ**.

Το Ελληνικό Δημόσιο έχει ήδη ασκήσει αναίρεση κατά της με αριθμ. 1665/2018 Απόφασης επικαλούμενο παλαιότερες αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας που δέχτηκαν την αναλογική εφαρμογή της εικοσαετούς παραγραφής του Αστικού Κώδικα, οι οποίες όμως δεν είχαν κρίνει επί των συγκεκριμένων ζητημάτων εφαρμογής της αρχής της αναλογικότητας και της προστατευόμενης εμπιστοσύνης. Σημειωτέον ότι στην υπόθεση που κρίθηκε με την με αριθμ. 1665/2018 απόφαση δεν υπάρχει ζήτημα ταυτότητας λόγων ενδικοφανούς προσφυγής και δικαστικής προσφυγής, διότι είχε γίνει επίκληση της πενταετούς παραγραφής ήδη στην ενδικοφανή προσφυγή.

Αξιοσημείωτο είναι τέλος ότι η με αριθμ. 1665/2018 απόφαση αφορά σε καταλογισμό που προέκυψε από επανέλεγχο, ο οποίος δεν προβλέπεται και άρα είναι αμφιβόλου νομιμότητας στη φορολογία τελών χαρτοσήμου. Πάντως, ο επανέλεγχος θα ήταν επιτρεπτός μόνο εάν γινόταν δεκτή η αναλογική εφαρμογή των διατάξεων της φορολογίας εισοδήματος περί επανελέγχου, αντίστοιχη δηλαδή αναλογική εφαρμογή που έγινε δεκτή από τις ως άνω δύο αποφάσεις του Διοικητικού Εφετείου για την πενταετή παραγραφή.

Πρόσφατες Νομοθετικές εξελίξεις

Επιστροφή πιστωτικού υπολοίπου φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων/ οντοτήτων

Με την με αριθμό **A.1129/2019** απόφαση της ΑΑΔΕ ορίζεται ότι σε περίπτωση που με την υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων προκύπτει πιστωτικό υπόλοιπο προς επιστροφή, παρέλκει η υποβολή έγγραφου αιτήματος εκ μέρους τους για την επιστροφή του σχετικού πιστωτικού υπολοίπου, δεδομένου ότι η υποβληθείσα δήλωση φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων/ οντοτήτων επέχει θέση έγγραφου αιτήματος.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Εκπιπτόμενες οι δαπάνες για την προμήθεια φυσικού αερίου

Με την με αριθμό **E.2068/2019** εγκύκλιο της ΑΑΔΕ διευκρινίζεται ότι οι δαπάνες προμήθειας φυσικού αερίου που εξοφλούνται στα ταμεία (γκισέ) των επιχειρήσεων παροχής φυσικού αερίου, καθώς και στα συμβεβλημένα καταστήματα που πραγματοποιούν εισπράξεις για λογαριασμό τους συνιστούν **εκπιπτόμενες** κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 22 ΚΦΕ (ν.4172/2013) δαπάνες. Και τούτο, υπό την προϋπόθεση ότι η πραγματοποίηση των δαπανών αυτών αποδεικνύεται από τα κατάλληλα δικαιολογητικά τα οποία φέρουν τα στοιχεία του πελάτη, δεδομένου ότι και στην περίπτωση αυτή η ως άνω εξόφληση δεν θέτει σε αμφιβολία τη διενέργεια πραγματικής ως προς το ύψος συναλλαγής, καθόσον οι υπόψη επιχειρήσεις εκδίδουν παραστατικά με βάση καθορισμένη τιμολογιακή πολιτική και γενικούς όρους συναλλαγών στους οποίους προσχωρεί ο καταναλωτής.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Μειωμένος συντελεστής ειδικού φόρου στις τηλεοπτικές διαφημίσεις

Με τις διατάξεις του άρθρου 52 του πρόσφατα ψηφισθέντος ν. 4609/2019 από **1.5.2019** επεκτείνεται ο **μειωμένος συντελεστής 5%** του ειδικού φόρου στις διαφημίσεις που προβάλλονται από την τηλεόραση για το σύνολο των τηλεοπτικών μέσων.

Για το ιστορικό του νομοσχεδίου πιάστε [εδώ](#) και για το Ν.4609/2019 πιάστε [εδώ](#)

Φορολογικές ρυθμίσεις σχετικά EBITDA, ΕΑΕ, ειδική εισφορά αλληλεγγύης και ΕΝΦΙΑ

Με την με αριθμό **E.2071/2019** εγκύκλιο της ΑΑΔΕ κοινοποιούνται οι διατάξεις του νέου ν.4607/2019, σε σχέση με τις νέες φορολογικές ρυθμίσεις, ιδίως αναφορικά με **α) την τροποποίηση του ΚΦΕ (ν.4172/2013) περί i) υποκεφαλαιοδότησης – περιορισμός έκπτωσης κόστους δανεισμού (άρθρο 11), ii) φορολογικής μεταχείρισης των Ελεγχόμενων Αλλοδαπών Επιχειρήσεων (ΕΑΕ – CFC rules) στην έννοια των οποίων περιλαμβάνονται και οι μόνιμες εγκαταστάσεις στην αλλοδαπή με κέρδη που δεν φορολογούνται ή απαλλάσσονται του φόρου στην Ελλάδα (άρθρο 12), β) την τροποποίηση του ΚΦΔ (ν.4174/2013) περί αναδιאτύπωσης του γενικού κανόνα αντικαταχρηστικότητα του άρθρου 38 ΚΦΔ, για τη μη λήψη υπόψη από την φορολογική διοίκηση τυχόν διευθέτησης ή σειράς διευθετήσεων που συστάθηκαν με σκοπό την απόκτηση φορολογικού πλεονεκτήματος (άρθρο 13).**

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Έντυπο Μ7

Με την με αριθμό **A.1164/2019** απόφαση της ΑΑΔΕ τροποποιείται η **ΠΟΛ 1006/2013** σχετικά τη διαδικασία και τα δικαιολογητικά απόδοσης ΑΦΜ/μεταβολής στοιχείων και έναρξης/μεταβολής και διακοπής επιχειρηματικής δραστηριότητας. Ειδικότερα, ορίζεται ότι ο **ΑΦΜ** φορολογουμένου φυσικού προσώπου που απεβίωσε, **νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας που λύθηκε ή ολοκλήρωσε τις εργασίες της εκκαθάρισης ή διαγράφηκε από το Γ.Ε.ΜΗ., κατά περίπτωση, χρησιμοποιείται από τα υπόχρεα πρόσωπα για την εκπλήρωση αποκλειστικά των φορολογικών υποχρεώσεων του φυσικού ή νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας και από τη Φορολογική Διοίκηση για την επιβολή και βεβαίωση οποιουδήποτε φόρου, τέλους, εισφοράς ή κυρώσεων και για την είσπραξη αυτών.**

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Καταστάσεις φορολογικών στοιχείων, πελατών και προμηθευτών

Με την με αριθμό **A.1116/2019** απόφαση της ΑΑΔΕ ορίζεται ότι, για το ημερολογιακό έτος 2018, **οι καταστάσεις φορολογικών στοιχείων, πελατών και προμηθευτών, για τα εκδοθέντα και τα ληφθέντα φορολογικά στοιχεία κάθε φυσικού προσώπου με εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, κάθε νομικού προσώπου και νομικής οντότητας με εξαίρεση τις υποκείμενες στο ειδικό συνταγματικό καθεστώς Ιερές Μονές του Αγίου Όρους, καθώς και των αγροτών που υπάγονται στο άρθρο 41 του Κώδικα Φ.Π.Α. (Ν. 2859/2000), θεωρείται ότι υποβάλλονται εμπρόθεσμα έως και την 22.4.2019.**

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Παράταση προθεσμιών

α) Με την με αριθμό **A.1169/2019** ΥΑ παρατάθηκαν μέχρι και τις **6.5.2019** οι προθεσμίες υποβολής των δηλώσεων τέλους κινητής-καρτοκινητής τηλεφωνίας, σταθερής τηλεφωνίας, συνδρομητικής τηλεόρασης και φόρου διαμονής, φόρου πλαστικής σακούλας, τελών χαρτοσήμου, φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίων, καθώς και καταβολής του φόρου που προκύπτει από αυτές, με λήξη στις 30.4.2019. Περαιτέρω, με την ανωτέρω Υπουργική Απόφαση παρατάθηκαν έως και **6.5.2019** οι προθεσμίες υποβολής δηλώσεων και καταβολής παρακρατούμενων φόρων εισοδήματος των φυσικών και νομικών προσώπων που λήγουν 30.4.2019.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

β) Με την με αριθμό **A.1166/2019** απόφαση της ΑΑΔΕ παρατάθηκαν έως **6.5.2019** οι προθεσμίες i) υποβολής των ανακεφαλαιωτικών πινάκων ενδοκοινοτικών συναλλαγών με καταληκτική προθεσμία υποβολής τους στις 26.4.2019, ii) υποβολής των δηλώσεων Φ.Π.Α. με καταληκτική προθεσμία υποβολής τους στις 30.4.2019. Περαιτέρω, με την ανωτέρω απόφαση ορίζεται ότι παρατείνονται έως και την 31.5.2019 οι προθεσμίες καταβολής του φόρου που προκύπτει από τις ανωτέρω δηλώσεις ΦΠΑ ενώ η ίδια ημερομηνία είναι καταληκτική και για τις δύο δόσεις στην περίπτωση επιλογής καταβολής του οφειλόμενου ποσού σε δόσεις.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

γ) Με την με αριθμό **A.1168/2019** ΥΑ παρατάθηκαν έως και **6.5.2019** οι προθεσμίες καταβολής των βεβαιωμένων στις ΔΟΥ ή στα Ελεγκτικά Κέντρα οφειλών, των οποίων οι προθεσμίες λήγουν στις 30.4.2019. Περαιτέρω, έως και την ω άνω ημερομηνία (6.5.2019) παρατείνονται και οι προθεσμίες καταβολής των δόσεων ρυθμίσεων τμηματικής καταβολής βεβαιωμένων οφειλών.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Τέλος επιτηδεύματος

Με την με αριθμό **E.2065/2019** εγκύκλιο της ΑΑΔΕ διευκρινίζεται ότι, σε συμμόρφωση με την με αριθμό 89/2019 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, γίνεται δεκτό ότι **προϋπόθεση για την επιβολή τέλους επιτηδεύματος (του άρθρου 31 του ν.3986/2011) στους ελεύθερους επαγγελματίες είναι η εκ μέρους τους άσκηση της αυτής κατ' αντικείμενο επαγγελματικής δραστηριότητας επί πενταετία από την οικεία έναρξη εργασιών τους.** Αντίθετα, ελεύθεροι επαγγελματίες, οι οποίοι είχαν μεν προβεί κατά το παρελθόν σε έναρξη εργασιών, πλην, όμως σε επάγγελμα διαφορετικό του ενεστώτος επαγγέλματος τους, στη συνέχεια, όμως, διέκοψαν την επαγγελματική τους δραστηριότητα εξαίρουνται επί πενταετία από την υποχρέωση καταβολής τέλους επιτηδεύματος για την άσκηση του νέου επαγγέλματος τους, ανεξαρτήτως του αν η αρχική έναρξη εργασιών είχε λάβει χώρα σε χρόνο προγενέστερο της πενταετίας από τη γένεση της σχετικής φορολογικής υποχρέωσης και ανεξαρτήτως του αν ο υπόχρεος είχε συμπληρώσει πέντε έτη άσκησης της αρχικής επαγγελματικής του δραστηριότητας.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Εισφορά κλάδου ατομικής επιχείρησης σε συνιστώμενη ΙΚΕ με τις διατάξεις του ν.1297/1972

Με την με αριθμό **E.2063/2019** εγκύκλιο της ΑΑΔΕ αποσαφηνίζεται ότι **δεν είναι δυνατή η εισφορά κλάδου ατομικής επιχείρησης σε ΙΚΕ με τις ευεργετικές διατάξεις του ν.δ. 1297/1972, καθόσον κατά ρητή διατύπωση των διατάξεων του άρθρου 7 του νομοθετικού αυτού διατάγματος (ν.δ. 1297/1972) η εισφορά κλάδου είναι δυνατή μόνο σε ανώνυμη εταιρεία και όχι στις λοιπές κεφαλαιουχικές εταιρείες (ΕΠΕ, ΙΚΕ).**

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Διαβίβαση από τα πιστωτικά ιδρύματα στο Υπουργείο Οικονομικών σχετικά με τις καταθέσεις

Με την με αριθμό **A.1177/2019** απόφαση της ΑΑΔΕ ορίζεται ότι τα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται να διαβιβάζουν στο Υπουργείο Οικονομικών τις ηλεκτρονικές καταστάσεις των στοιχείων του φορολογικού έτους 2019 που αφορούν το ποσό των πιστωτικών και χρεωστικών τόκων καταθέσεων, γeros, ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου και το ποσό των τίτλων αλλοδαπής προέλευσης (στην περίπτωση που μεσολαβεί ημεδαπό πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα), κατοίκων Ελλάδας και αλλοδαπής, που αποκτήθηκε κατά το προηγούμενο έτος, καθώς και το ποσό του φόρου που παρακρατήθηκε, με τα στοιχεία των δικαιούχων/συνδικαιούχων, όπως όνομα, επώνυμο, ΑΦΜ και ημερολογιακό έτος αναφοράς.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Φορολογικές υποθέσεις που ελέγχονται κατά προτεραιότητα

Με την με αριθμό **A.1161/2019** απόφαση της ΑΑΔΕ συμπληρώνονται οι κανονιστικού περιεχομένου διατάξεις της με αριθμό ΔΕΛ Β 1190548 ΕΞ 2018/24.12.2018 απόφασης της ΑΑΔΕ που αφορούν στις **ελεγχόμενες φορολογικές υποθέσεις που περιλαμβάνουν τη χρήση 2012**, για τις οποίες εκδίδονται πράξεις διορθωτικού προσδιορισμού φόρου και επιβολής προστίμων.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Στοιχεία συναλλαγών για αγορές με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμών

Με την με αριθμό **A.1148/2019** απόφαση της ΑΑΔΕ ορίζεται ότι οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών υποχρεούνται να αποστείλουν και συγκεντρωτικά ανά ΑΦΜ τα στοιχεία των συναλλαγών για το φορολογικό έτος 2018 μέσα σε πέντε εργάσιμες μέρες από τις **22.4.2019** (ημερομηνία έναρξης ισχύος της οικείας απόφασης). Περαιτέρω, με την ως άνω απόφαση τα ΑΑΔΕ προβλέπεται ότι στα συγκεντρωτικά στοιχεία περιλαμβάνονται υποχρεωτικά και οι συναλλαγές με επαγγελματικούς λογαριασμούς οι οποίοι δηλώθηκαν μέχρι και 28.2.2019.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Ένσημες ταινίες φορολογίας βιομηχανοποιημένων καπνών

Με την με αριθμό **A.1137/2019** απόφαση της ΑΑΔΕ καθορίζεται η διαδικασία και οι σχετικές λεπτομέρειες εφοδιασμού εγκεκριμένων αποθηκευτών με ένσημες ταινίες φορολογίας και αποστολής αυτών σε καπνοβιομηχανίες που είναι εγκατεστημένες στο εσωτερικό της χώρας, προς επικόλληση στις μονάδες συσκευασίας των προϊόντων, τα οποία, κατόπιν σχετικής συμφωνίας, παράγονται από τις καπνοβιομηχανίες και παραλαμβάνονται από τους εν λόγω εγκεκριμένους αποθηκευτές με σκοπό τη διάθεση τους για κατανάλωση στην εγχώρια αγορά.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Ένσημες ταινίες φορολογίας επί μονάδων συσκευασίας προϊόντων καπνού

Με τις **E.2074/2019** και **E.2073/2019** εγκυκλίους της ΑΑΔΕ κοινοποιείται ΥΑ αναφορικά με την χρήση ενσήμων ταινιών φορολογίας ως χαρακτηριστικά ασφαλείας στις συσκευασίες προϊόντων καπνού ενώ ορίζονται οι λεπτομέρειες της διαδικασίας εφοδιασμού των εγκεκριμένων αποθηκευτών και της αποστολής τους σε εγχώριες καπνοβιομηχανίες προς επικόλληση στις μονάδες συσκευασίας καπνικών προϊόντων.

Για περισσότερες λεπτομέρειες για την **E.2074/2019** πιάστε [εδώ](#) και για την **E.2073/2019** πιάστε [εδώ](#)

Απλουστευμένες διαδικασίες στο πλαίσιο του καθεστώτος διαμετακόμισης

Με την με αριθμό **E.2064/2019** εγκύκλιο της ΑΑΔΕ ορίζεται ότι υπό τους όρους και προϋποθέσεις της με αριθμό **A.1098/2019** απόφασης της ΑΑΔΕ και κατόπιν χορήγησης σχετικής άδειας, επιτρέπεται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία αποστέλλουν ή παραλαμβάνουν με συχνότητα εμπορεύματα, να κάνουν χρήση απλουστευμένων διαδικασιών στο πλαίσιο του καθεστώτος διαμετακόμισης, δηλαδή, κατόπιν υποβολής αίτησης προς χορήγηση σχετικής άδειας, να υπάγουν εμπορεύματα στο καθεστώς κοινής/ενωσιακής/εθνικής διαμετακόμισης με την προϋπόθεση ότι τα αιτούμενα τη σχετική άδεια μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος ICISnet πρόσωπα είναι εγκατεστημένα στο τελωνειακό έδαφος της Ελλάδας.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Δικαιούχοι άδειας για την παραγωγή μπύρας για επιτόπια κατανάλωση

Με την με αριθμό **A. 1103/2019** απόφαση της ΑΑΔΕ ορίζεται ότι τα **εστιατόρια, κέντρα διασκέδασης, μπαρ, ταβέρνες και λοιπές ομοειδείς επιχειρήσεις** που διαθέτουν κατάλληλο μηχανολογικό εξοπλισμό στο χώρο του καταστήματός τους, **δικαιούνται να τύχουν ειδικής άδειας για την παράγωγη μπύρας, με την τήρηση των όρων και των διατυπώσεων του (ουσιαστικού) νόμου.**

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιέστε [εδώ](#)

Κατάλογοι Δικαιοδοσιών Αρμοδίων Αρχών για την ανταλλαγή Εκθέσεων ανά Χώρα

Με την με αριθμό **A.1117/2019** ΚΥΑ **καθορίζονται κατάλογοι δικαιοδοσιών α)** με τις οποίες η Ελλάδα προτίθεται να θέσει σε ισχύ και εφαρμογή την Πολυμερή Συμφωνία Αρμοδίων Αρχών (ΠΣΑΑ) για την ανταλλαγή Εκθέσεων ανά Χώρα κατά το έτος ανταλλαγής 2019, **β)** οι οποίες αποστέλλουν στην Ελλάδα Εκθέσεις ανά Χώρα εθελοντικά κατά το έτος 2019 και **γ)** οι οποίες συμπεριλαμβάνονται στον κατάλογο των δικαιοδοσιών με καθεστώς μη αμοιβαιότητας, με λήψη εκθέσεων ανά χώρα κατά το έτος 2019.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιέστε [εδώ](#)

Κατάλογοι Δικαιοδοσιών Αρμοδίων Αρχών για την Αυτόματη Ανταλλαγή πληροφοριών χρηματοοικονομικών λογαριασμών

Με την με αριθμό **A.1160/2019** ΥΑ **καθορίζονται οι κατάλογοι των Δικαιοδοσιών Αρμοδίων Αρχών** ως προς τις οποίες η Αρμόδια Αρχή της Ελληνικής Δημοκρατίας προτίθεται να θέσει σε ισχύ και εφαρμογή σε διμερή βάση την Πολυμερή Συμφωνία Αρμοδίων Αρχών (ΠΣΑΑ) για την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών χρηματοοικονομικών λογαριασμών, για τα έτη 2017-2020.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιέστε [εδώ](#)

Νομολογία και Γνωμοδοτήσεις ΝΣΚ

ΣΤΕ 691-692/2019: Αντισυνταγματική η αναδρομική φορολόγηση επισφαλών απαιτήσεων εταιρειών

Στο πλαίσιο της αρχής της ασφάλειας δικαίου, της αρχής του κράτους δικαίου και της αρχής της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικουμένου, το ΣΤΕ έκρινε ότι η διάταξη του άρθρου 9 παρ. 4 του ν. 3296/2004 είναι αντισυνταγματική και, συνεπώς, ανίσχυρη, καθώς **επιβάλλει φόρο επί ύλης, η οποία σχηματίστηκε σε χρόνο προγενέστερο του προηγούμενου της δημοσίευσής του ν. 3296/2004 έτους** και δεν υπόκειτο κατ' αρχήν σε φόρο υπό το ισχύον, κατά τον σχηματισμό της, νομοθετικό καθεστώς.

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα

ΣΤΕ 329/2018: Παρακολουθηματικός ο χαρακτήρας προστίμου σε βάρος επιχείρησης

Το Συμβούλιο της Επικρατείας με την με αριθμό 329/2018 απόφασή του έκρινε ότι **το αυτοτελές πρόστιμο που επιβάλλεται σε βάρος της επιχείρησης** που υπάγεται στις διατάξεις του άρθρου 39 του ΚΝ 2238/1994, κατά τη διάταξη της παραγράφου 4 αυτού, καθοριζόμενο σε ποσοστό 10%, **έχει παρακολουθηματικό χαρακτήρα σε σχέση με τη διαφορά που αφορά την ύπαρξη και τον καθορισμό του ύψους της υπερτιμολόγησης ή της υποτιμολόγησης στη φορολογία εισοδήματος.** Συνεπώς, σε περίπτωση που η αρχική καταλογιστική πράξη ακυρωθεί λόγω συνδρομής των προϋποθέσεων της παραγράφου 4, πρέπει να ακυρωθεί και η πράξη επιβολής προστίμου της παραγράφου 4 του άρθρου 39 του ν. 2238/1994, ενόψει του παρακολουθηματικού χαρακτήρα του προστίμου, σε σχέση με τη διαφορά που αφορά την ύπαρξη και το ύψος των υπερτιμολογήσεων στη φορολογία εισοδήματος.

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα

03. ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ & ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Ιφιγένεια Φράγκου

Επικεφαλής Τμήματος Διαχείρισης Υγιεινής & Ασφάλειας Ομίλου
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.

«Υγεία & ασφάλεια στην εργασία εφαρμόζοντας αναγνωρισμένα πρότυπα: τα οφέλη της πιστοποίησης, οι αλλαγές που προκύπτουν και η εμπειρία της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.»

Τα τελευταία χρόνια, οι προσπάθειες για βελτίωση των επιδόσεων Υγείας και Ασφάλειας σύνθετων οργανισμών, οδηγούν στη χρήση διεθνώς αναγνωρισμένων προτύπων πιστοποίησης και συγκεκριμένα στο ISO 45001. Και ενώ για μεγάλες επιχειρήσεις το νέο ISO 45001 είναι πλέον μονόδρομος, για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις η υιοθέτηση ενός προτύπου είναι υπό αξιολόγηση, σε σχέση πάντα με το οικονομικό κόστος που επιφέρει η πιστοποίηση και η διατήρησή της. Σίγουρα, η πιστοποίηση σε θέματα Υγείας και Ασφάλειας έχει μόνο οφέλη ακόμα και οικονομικά.

Κύριο όφελος, η **βελτίωση των επιδόσεων Υγείας και Ασφάλειας** που απορρέει από:

- τη συστηματική **αναγνώριση των κινδύνων** μέσω δομημένων μηχανισμών,
- τη **συμμόρφωση με τη Νομοθεσία** και τη **συνέπεια** με τις **‘καλές πρακτικές’**,
- τη **δομημένη εφαρμογή μέτρων πρόληψης ατυχημάτων** ή περιορισμού συνεπειών τους,
- την **αυξημένη επαγρύπνηση σε θέματα Υ&Α** μέσω εκπαίδευσης, διαβούλευσης/συμμετοχής όλων των εργαζομένων και επικοινωνίας.

Συνεπώς, η βελτίωση των επιδόσεων οδηγεί στη **διατήρηση / αύξηση της παραγωγής**, αφού:

- Αυξάνεται η αποδοτικότητα (μέσω διαδικασιών ή οδηγιών λειτουργίας, συντήρησης) και μειώνονται οι περίοδοι σταματήματος,
- Ένα άρτια σχεδιασμένο και εφαρμοσμένο σύστημα διαχείρισης Υ&Α, οδηγεί στη μείωση των ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών.

Να τονίσουμε, ότι **το κόστος ενός ατυχήματος δεν είναι μόνο οι ανθρώπινες συνέπειες** –που είναι και οι σημαντικότερες- αλλά υπάρχουν και **περιβαλλοντικές συνέπειες, ζημιές, καθώς και επιπτώσεις στη φήμη της εταιρείας.**

Η πιστοποίηση σε θέματα Υγείας και Ασφάλειας είναι πλέον **απαίτηση της αγοράς** και αυξάνει την **ανταγωνιστικότητα**.

- Μια εταιρεία με ISO 45001 έχει βελτιωμένη εξωτερική εικόνα -αφού δείχνει αξιοπιστία, συνέπεια, ότι λειτουργεί προδραστικά σε θέματα Υ&Α και ενισχύει τη συνεχή βελτίωση-,
- Έχει «προβάδισμα» συμμετοχής ή πρόκρισης σε διαγωνισμούς (αφού ικανοποιεί τις απαιτήσεις των πελατών).

Τέλος, σημαντικότερο όλων, είναι ότι μια πιστοποιημένη εταιρεία σε θέματα Υ&Α **κερδίζει την εμπιστοσύνη των εργαζομένων** της, αφού:

- Οι εργαζόμενοι αναγνωρίζουν τη δέσμευση και ηγεσία της Διοίκησης καθώς επίσης ότι καλλιεργείται μια Κουλτούρα «φροντίδας και πρόληψης»,
- Οι εργαζόμενοι και οι εκπρόσωποι της Διοίκησης συμμετέχουν σε κοινές Εσωτερικές Επιθεωρήσεις για πρόληψη αλλά και επίλυση θεμάτων Υ&Α,
- Ενισχύεται η συμμετοχή των εργαζομένων στην επίλυση προβλημάτων που σχετίζονται με την Υ&Α, η διαβούλευση και η αμφίδρομη επικοινωνία μέσω των επιτροπών Υ&Α.

Οι σημαντικότερες αλλαγές που προκύπτουν από την εφαρμογή του ISO 45001 σε έναν οργανισμό είναι: η ανάγκη να ληφθούν υπόψη όλα τα άτομα που εργάζονται στο πλαίσιο της ευθύνης μιας οργάνωσης (μόνιμοι εργαζόμενοι, υπηρεσίες προμηθευτών, εργολάβοι), η ενεργή ενσωμάτωση των εργαζομένων (μέσω της συμμετοχής και της διαβούλευσης) στο σύστημα διαχείρισης Υ&Α, η εξέταση του πλαισίου της οργάνωσης, η μεγαλύτερη ευθύνη της ανώτατης διοίκησης, η εξέταση των ευκαιριών και απειλών και η συστηματική ανάλυση των βασικών αιτιών που γεννούν τα ατυχήματα. Τέλος, η **Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.**, επιπλέον του ISO 45001, **εφαρμόζει ΣΔΥ&Α εξειδικευμένο στον κλάδο Διύλισης, άρρηκτα συνδεδεμένο με τη Λειτουργία.** Το Σύστημα ‘Ολιστικής Διαχείρισης της Ασφάλειας’ (ξεκίνησε το 2015) έχει ως πυρήνα ότι η «ασφάλεια είναι υπόθεση όλων», γι’ αυτό και εμπλέκει εργαζόμενους από διαφορετικά «στρώματα» της Λειτουργίας. Διαδικασίες, οδηγίες, εγχειρίδια και λίστες ελέγχου, τροφοδοτούν το σύστημα διαχείρισης και περιοδικώς αξιολογούνται οι επιδόσεις έναντι των αρχικώς ορισμένων στόχων. Το 2018, ο Όμιλος παρουσίασε **σημαντική μείωση των ατυχημάτων και των συμβάντων**, αύξηση των αναφορών των παρ’ ολίγον ατυχημάτων και ανασφαλών καταστάσεων και αποτελεσματικότερη διαχείριση των διορθωτικών ενεργειών.

Συνοψίζοντας, καταλήγουμε ότι **τα οφέλη του ISO 45001 αγγίζουν πολλούς τομείς** και αξίζει να τονιστεί ότι η **πιστοποίηση αφορά και τις μικρές και τις μεσαίες επιχειρήσεις**, αρκεί να είναι συνδεδεμένη με τον επιχειρηματικό σχεδιασμό της εταιρείας, **να μην αποτελεί μια γραφειοκρατική επιβάρυνση** και ένα αποκομμένο «σετ εγγράφων», αλλά **ένα ζωντανό σύστημα που αποσκοπεί στη συνεχή βελτίωση.**

Πρόσφατες Νομοθετικές εξελίξεις

Απόλυση μισθωτού

Με το ν. 4611/2019 «**Ρύθμιση οφειλών προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, τη Φορολογική Διοίκηση και τους ΟΤΑ α' βαθμού, Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές διατάξεις, Ενίσχυση της προστασίας των εργαζόμενων και άλλες διατάξεις**» ορίζεται ότι: α) για την εγκυρότητα της καταγγελίας, πέραν της καταβολής αποζημίωσης κλπ, προστίθεται ως όρος και η συνδρομή βάσιμου λόγου κατά την έννοια του άρθρου 24 Αναθεωρημένου Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη β) η **3μηνη προθεσμία** εντός της οποίας ο μισθωτός δικαιούται να **αμφισβητήσει το κύρος της απόλυσης** εγείροντας και λοιπές αξιώσεις και η **6μηνη προθεσμία**, εντός της οποίας δικαιούται να αξιώσει **την καταβολή ή συμπλήρωση της αποζημίωσης απόλυσης** πλέον, θα αναστέλλονται από την κατάθεση αίτησης του μισθωτού στην Επιθεώρηση Εργασίας για τη διενέργεια εργατικής διαφοράς και έως τη σύνταξη του σχετικού πρακτικού γ) **ο μισθωτός θα ευθύνεται για τη ζημία**, που προξενεί στον εργοδότη **μόνο από δόλο δ) ο εργοδότης πρέπει να αναγγέλλει ηλεκτρονικά στο πληροφοριακό σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» τη χορήγηση της ετήσιας άδειας αναψυχής έως και 1 ώρα μετά την έναρξη πραγματοποίησής της ε) από 1.7.2019 οι αποζημιώσεις και οι ασφαλιστικές εισφορές των μαθητευόμενων, σπουδαστών και φοιτητών, που πραγματοποιούν πρακτική άσκηση ή μαθητεία σε επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα, θα κατατίθενται από τις επιχειρήσεις μέσω τραπεζικού λογαριασμού. Ο ΣΕΒ συμμετείχε στη διαδικασία ακρόασης φορέων της Βουλής ενώ υπέβαλε και αναλυτικό υπόμνημα παρατηρήσεων στους αρμόδιους φορείς. Ειδικότερα για το άρθρο 48 και τον βάσιμο λόγο απόλυσης υιοθετείται επιλεκτικά το σύστημα του ΑνΕΚΧ (a la carte προσαρμογή), μόνο ως προς το σκέλος του βάσιμου λόγου καταγγελίας, αλλά παραλείποντας το δεύτερο σκέλος δηλαδή τη δυνατότητα που προβλέπει ο ΑνΕΚΧ, σε περίπτωση μη συνδρομής βάσιμου λόγου, να λύεται η σύμβαση μονομερώς από τον εργοδότη με καταβολή ενός προσήκοντος ανταλλάγματος (π.χ. αυξημένη αποζημίωση).**

Για το ιστορικό του νομοσχεδίου πιάστε [εδώ](#), για το ψηφισθέν νομοσχέδιο πιάστε [εδώ](#) και για το υπόμνημα ΣΕΒ πιάστε [εδώ](#)

Κήρυξη 3 συλλογικών συμβάσεων εργασίας ως γενικώς υποχρεωτικών

Γενικώς υποχρεωτικές κηρύχθηκαν: α) η από 8.2.2019 ΣΣΕ «για τους όρους αμοιβής και εργασίας των εργαζόμενων στα πάσης φύσεως μη κύρια **τουριστικά καταλύματα** όλης της χώρας», β) η από 26.3.2019 ΣΣΕ «για τους όρους αμοιβής και εργασίας **Τραπεζών - Ο.Τ.Ο.Ε.** για τα έτη 2019-2021», και γ) η από 14.3.2019 ΣΣΕ «για τους όρους αμοιβής και εργασίας των εργαζόμενων στις **ξενοδοχειακές επιχειρήσεις της περιφερειακής ενότητας Χανίων**».

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Ασφάλιση μελών ή/και διαχειριστών εταιρειών μορφής Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε. και Ι.Κ.Ε.

Παρέχονται διευκρινίσεις αναφορικά με την **υπαγωγή και εισφοροδότηση των μελών ή/και παράλληλα διαχειριστών των Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε. και Ι.Κ.Ε.** Υπενθυμίζεται, ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του [άρθρου 55 του Ν. 4387/2016](#), στην ασφάλιση του ΕΦΚΑ υπάγονται υποχρεωτικά από 1.1.2017 οι ασφαλισμένοι των ενταχθέντων στον ΕΦΚΑ φορέων ασφάλισης, οι οποίοι εξακολουθούν να διέπονται για θέματα υπαγωγής στην ασφάλιση από τις διατάξεις των φορέων αυτών, όπως ισχύουν, εκτός όσων ειδικά ορίζονται με τις διατάξεις του ίδιου νόμου.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Επιδότηση της Μαθητείας/ Πρακτικής Άσκησης των μαθητευόμενων των ΕΠΑ.Σ.

Αποφασίστηκε η **επιδότηση της Μαθητείας/Πρακτικής Άσκησης μαθητευόμενων των Επαγγελματικών Σχολών (ΕΠΑ.Σ.) Μαθητείας του Ο.Α.Ε.Δ.**, που θα απασχοληθούν στο Δημόσιο, σε φορείς του Δημοσίου Τομέα, Ο.Τ.Α., σε επιχειρήσεις Ο.Τ.Α., σε **ιδιωτικές επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις, σε συνεταιρισμούς**, σε σωματεία κατά το έτος 2019 και οι λοιποί όροι υλοποίησης της.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Νομολογία και Γνωμοδοτήσεις ΝΣΚ

ΑΠ 116/2019: Ομαδικές απολύσεις

Κρίσιμος χρόνος, βάσει του οποίου καθορίζεται το ανώτατο όριο για τις απολύσεις των επί σχέσει εξηρημένης εργασίας αορίστου χρόνου εργαζόμενων που επιχειρεί ο εργοδότης στο πλαίσιο οικονομοτεχνικών μεταβολών κατά την άσκηση της επιχειρηματικής του δραστηριότητας **είναι η αρχή του μηνός, κατά τον οποίον ο εργοδότης εξωτερικεύει την πρόθεσή του να προβεί σε απολύσεις και όχι του μηνός, κατά τον οποίον θα υλοποιηθούν τελικώς οι απολύσεις και θα λυθούν οι καταγγελθείσες συμβάσεις εργασίας.** Η εξωτερίκευση της βούλησης του εργοδότη γίνεται είτε όταν προέλθει σε διαβουλεύσεις με τους εκπροσώπους των εργαζόμενων σχετικώς με τις σχεδιαζόμενες απολύσεις, είτε, εάν δεν προέλθει προηγουμένως σε διαπραγματεύσεις, όταν περιέλθουν στους εργαζόμενους οι καταγγελίες των συμβάσεων τους εργασίας, **τούτο δε ισχύει και εάν οι καταγγελίες των συμβάσεων εργασίας γίνονται υπό προειδοποίηση σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 1 εδ. α' ν. 2112/1920,** αφού η κοινοποίηση στον εργαζόμενο της καταγγελίας της σύμβασης εργασίας του αποτελεί την έκφραση της απόφασης περί διακοπής της σχέσης εργασίας, η δε εν τοις πράγμασι λήξη της εν λόγω σχέσης κατά την παρέλευση της προθεσμίας προειδοποίησης συνιστά απλώς και μόνον το αποτέλεσμα της εν λόγω απόφασης.

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα

ΑΠ 1436/2018: Προϋποθέσεις αποζημίωσης αποχώρησης μισθωτού

Ο μισθωτός δικαιούται το ήμισυ της αποζημίωσης απόλυσης υπό τις εξής προϋποθέσεις: **α) ύπαρξη σχέσης εργασίας αόριστης διάρκειας, β) συμπλήρωση 15ετούς υπηρεσίας στον ίδιο εργοδότη ή συμπλήρωση του προβλεπομένου από τον οικείο ασφαλιστικό οργανισμό ορίου ηλικίας και σε περίπτωση ελλείψεως τέτοιου του 65ου έτους της ηλικίας και γ) αποχώρηση από την υπηρεσία με την συγκατάθεση του εργοδότη.** Η συγκατάθεση του εργοδότη πρέπει να παρέχεται πριν από την αποχώρηση, εγγράφως ή προφορικά, ρητά ή σιωπηρά. Η σιωπηρή συγκατάθεση προκύπτει σαφώς, όταν αυτός δεν εναντιωθεί στην αποχώρηση του μισθωτού. Όμως, **δεν μπορεί να συναχθεί συγκατάθεση από την υπογραφή του εντύπου οικειοθελούς αποχωρήσεως, απευθυνομένου προς τον ΟΑΕΔ, ενώ το γεγονός της ενημέρωσης της εργοδότης για την επικείμενη αποχώρησή της μισθωτής, δεν συνιστά και συναίνεση αυτής για την αποχώρηση, αφού ο εργοδότης δεν μπορεί να εξαναγκάσει τον εργαζόμενό του να παραμείνει στην εργασία του.**

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα

ΑΠ 1362/2018: Δεν δικαιούται αποζημίωσης αποχώρησης ήδη συνταξιούχος μισθωτός

Στην περίπτωση που ο εργαζόμενος προσλαμβάνεται ως ήδη συνταξιούχος ενός ασφαλιστικού φορέα ή έχοντας ήδη συμπληρώσει τις προϋποθέσεις για πλήρη σύνταξη γήρατος από τον φορέα αυτόν δεν τίθεται θέμα καταβολής του 40% ή του 50% της αποζημίωσης απόλυσης.

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα

ΑΠ 1389/2018: Εργατικό ατύχημα και χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης

Προκειμένου ο παθών σε εργατικό ατύχημα να δικαιούται χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης (ή, σε περίπτωση θανάτου του, οι συγγενείς του λόγω ψυχικής οδύνης), **αρκεί πταίσμα του εργοδότη ή των προστηθέντων από αυτόν προσώπων, δηλαδή οποιαδήποτε αμέλεια και όχι μόνο η ειδική αμέλεια του άρθρου 16 παρ. 1 του Ν. 551/1915 (ΑΠ 910/2015, ΑΠ 876/2014, ΑΠ 19/2014, ΑΠ 81/2013).** Παράνομη συμπεριφορά συνιστά και η παράλειψη του εργοδότη να εφοδιάσει τον εργαζόμενο με τον προβλεπόμενο από το νόμο αναγκαίο εξοπλισμό. Αιτιώδης συνάφεια υπάρχει, όταν η πράξη ή παράλειψη του ευθυνόμενου προσώπου ήταν κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας ικανή και μπορούσε αντικειμενικά να επιφέρει κατά τη συνηθισμένη και κανονική πορεία των πραγμάτων το επιζήμιο αποτέλεσμα.

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα

04. ΤΑ ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΕ

Κωνσταντίνος Διαμαντούρος

Μόνιμος αντιπρόσωπος ΣΕΒ

«Ενίσχυση των καταναλωτικών δικαιωμάτων για τους πολίτες της ΕΕ»

Στις 17 Απριλίου, η Ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου έδωσε και επίσημα το πράσινο φως για την **αναθεώρηση των κανόνων προστασίας των καταναλωτών σε επίπεδο ΕΕ**, επικυρώνοντας την πολιτική συμφωνία που είχε επιτευχθεί μεταξύ Συμβουλίου και Κοινοβουλίου στις 22 Μαρτίου. Οι νέοι κανόνες εισάγουν σημαντικές τομές στο υπάρχον νομοθετικό πλαίσιο. Μεταξύ άλλων:

- **Κατοχυρώνουν νέο πλαίσιο κυρώσεων για εκτεταμένες παραβάσεις που βλάπτουν τους καταναλωτές σε περισσότερες χώρες της ΕΕ:** Το μέγιστο πρόστιμο θα πρέπει να ανέρχεται **τουλάχιστον στο 4% του ετήσιου κύκλου εργασιών της επιχείρησης κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος ή σε € 2 εκατ.** σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών δεν είναι διαθέσιμος.

- **Ενισχύουν τα δικαιώματα των καταναλωτών στο διαδίκτυο:** Οι ηλεκτρονικές πλατφόρμες (π.χ Amazon, eBay, Airbnb, Skyscanner) θα υποχρεούνται να ενημερώνουν τους καταναλωτές για τις κύριες παραμέτρους που καθορίζουν την ηλεκτρονική κατάταξη των προσφορών. Οι καταναλωτές θα πρέπει επίσης να ενημερώνονται από ποιον αγοράζουν αγαθά ή υπηρεσίες (έμπορο, διαδικτυακή αγορά ή ιδιώτη) και εάν χρησιμοποιήθηκαν εξατομικευμένες τιμές

- **Θεσπίζουν κανονιστικό πλαίσιο για την αντιμετώπιση των καταναλωτικών προϊόντων δύο ποιότητων:** Θα θεωρείται παραπλανητική η πρακτική προώθησης ενός προϊόντος στην αγορά, όταν αυτό παρουσιάζεται ως πανομοιότυπο με προϊόν που κυκλοφορεί σε άλλα κράτη μέλη, ενώ στην πραγματικότητα τα δύο προϊόντα παρουσιάζουν σημαντικές και αδικαιολόγητες διαφορές ως προς τη σύσταση ή τα χαρακτηριστικά.

Τα μέτρα που συμφωνήθηκαν είναι **οριζόντιας φύσης** και τροποποιούν τις τέσσερις υφιστάμενες Ευρωπαϊκές Οδηγίες στο τομέα των δικαιωμάτων των καταναλωτών. Πιο συγκεκριμένα:

- την **οδηγία 2005/29/ΕΚ** για τις **αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές** στην εσωτερική αγορά
- την **οδηγία 93/13/ΕΟΚ** σχετικά με τις **καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων** που συνάπτονται με καταναλωτές
- την **οδηγία 98/6/ΕΚ** περί της προστασίας των καταναλωτών όσον αφορά την **αναγραφή των τιμών** των προϊόντων που προσφέρονται στους καταναλωτές
- την **οδηγία 2011/83/ΕΕ** σχετικά με τα **δικαιώματα των καταναλωτών**

Μετά την τυπική έγκριση του Κανονισμού, **οι εθνικές κυβερνήσεις θα έχουν 24 μήνες** ώστε να ενσωματώσουν τους νέους κανόνες στο εθνικό δίκαιο.

Δείτε [εδώ](#) το δελτίο τύπου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

«Νέο πανευρωπαϊκό πλαίσιο για την προστασία των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος »

Στον απόηχο σημαντικών σκανδάλων όπως το **Luxleaks**, τα **Panama Papers** και η **Cambridge Analytica** και **ύστερα από ένα χρόνο διαπραγματεύσεων σε επίπεδο ΕΕ**, αποφασίστηκαν νέοι πανευρωπαϊκοί κανόνες για την προστασία των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος εντός της επικράτειας της ΕΕ δεδομένου ότι μέχρι σήμερα, μόνο δέκα χώρες της ΕΕ προσέφεραν ένα τέτοιο πλαίσιο.

Οι νέοι κανόνες:

- Προστατεύουν τους καταγγέλλοντες που αποκαλύπτουν παραβιάσεις της νομοθεσίας της ΕΕ σε ένα ευρύ φάσμα τομέων, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων συμβάσεων, των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, της ασφάλειας των προϊόντων και των μεταφορών, της πυρηνικής ασφάλειας, της δημόσιας υγείας, της προστασίας των καταναλωτών και των δεδομένων.

- Θεσπίζουν ασφαλείς δίαυλους για την υποβολή καταγγελιών, για διασφάλιση των δυνητικών καταγγελλόντων και της εμπιστευτικότητας των σχετικών πληροφοριών. Ειδικότερα, επιτρέπεται η αποκάλυψη πληροφοριών είτε στο εσωτερικό της επιχείρησης είτε απευθείας στις αρμόδιες εθνικές αρχές, καθώς και στα σχετικά θεσμικά όργανα και οργανισμούς. Στην περίπτωση που δεν ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα ως απάντηση στην αρχική έκθεση του καταγγέλλοντος ή αν πιστεύεται ότι υπάρχει επικείμενος κίνδυνος για το δημόσιο συμφέρον ή κίνδυνος αντίδρασης, ο καταγγέλλων θα εξακολουθήσει να προστατεύεται εάν επιλέξει να αποκαλύψει πληροφορίες δημοσίως.

- Εισάγουν υποχρέωση για όλες τις εταιρείες με 50 ή περισσότερους υπαλλήλους να δημιουργήσουν κανάλια εσωτερικής αναφοράς. Για να μην υπάρξει ωστόσο υπέρμετρη επιβάρυνση των ΜΜΕ, η συγκεκριμένη υποχρέωση θα ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο τέσσερα χρόνια μετά τη θέση της Οδηγίας σε ισχύ ενώ για εταιρείες με λιγότερους από 250 εργαζόμενους θα δοθεί η δυνατότητα να μοιραστούν πόρους για την παραλαβή και την εξέταση καταγγελιών.

- Προστατεύουν τους μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος από απόλυση, υποβιβασμό, δικαστικές διαδικασίες και άλλες μορφές αντιποίνων ενώ απαιτούν από τις εθνικές αρχές να ενημερώνουν τους πολίτες σχετικά με τις διαδικασίες καταγγελίας και τη διαθέσιμη προστασία.

Η Οδηγία θα τεθεί σε ισχύ μετά τις ευρωεκλογές ενώ τα κράτη μέλη θα έχουν δύο χρόνια για ενσωματώσουν τις διατάξεις στο εθνικό δίκαιο.

Δείτε [εδώ](#) το δελτίο τύπου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Επιχειρηματικό Περιβάλλον

Δέσμη μέτρων εκσυγχρονισμού των κρατικών ενισχύσεων

Ο εκσυγχρονισμός των κρατικών ενισχύσεων είχε ως στόχο να απλοποιήσει τους κανόνες και να τους προσαρμόσει καλύτερα στην περίοδο 2014-2020. Εντούτοις, τα αποτελέσματα της μεταρρύθμισης άρχισαν μόλις πρόσφατα να γίνονται αισθητά, και δεν έχουν αναθεωρηθεί όλοι οι κανόνες. Η Επιτροπή ξεκινά δημόσια διαβούλευση έως την Τετάρτη 10 Ιουλίου 2019 σχετικά με τον έλεγχο καταλληλότητας του εκσυγχρονισμού των κρατικών ενισχύσεων και της ανακοίνωσης για τις βραχυπρόθεσμες συμβάσεις ασφάλισης εξαγωγικών πιστώσεων προκειμένου να ελέγξει κατά πόσον οι κανόνες είχαν τα αποτελέσματα για τα οποία θεσπίστηκαν και είναι κατάλληλοι για τον επιδιωκόμενο σκοπό.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιέστε [εδώ](#)

Κρατικές ενισχύσεις στον γεωργικό τομέα

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέτει σε δημόσια διαβούλευση έως την Παρασκευή 19 Ιουλίου 2019 την αξιολόγηση της απλοποιημένης διαδικασίας εξαιρέσεων από τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων που ισχύει για τις ενισχύσεις που δίνονται στα πλαίσια της αγροτικής ανάπτυξης. Η αναγνώριση της κεφαλαιώδους σημασίας του αγροτικού τομέα για την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής οικονομίας έχει οδηγήσει στην διαμόρφωση της διαδικασίας των εξαιρέσεων και η Επιτροπή θέλει να διαπιστώσει κατά πόσο εξακολουθεί να ανταποκρίνεται στις σημερινές ανάγκες.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιέστε [εδώ](#)

Κοινοί κανόνες για τους φορτιστές κινητών τηλεφώνων

Στα πλαίσια της πρωτοβουλίας για την θέσπιση κοινών κανόνων για τους φορτιστές κινητών τηλεφώνων, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέτει σε δημόσια διαβούλευση **έως την Τρίτη 6 Αυγούστου** τους σχετικούς κανόνες. Σκοπός της πρωτοβουλίας είναι η **επίτευξη ενιαίας αγοράς για τα κινητά τηλέφωνα** σε ενωσιακό επίπεδο και ο περιορισμός των ηλεκτρονικών αποβλήτων.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Φορολογική Νομοθεσία

ΔΕΕ C-712/17: ΦΠΑ επί πλασματικών πράξεων

Στο πλαίσιο του κοινού συστήματος Φ.Π.Α. (Οδηγία 2006/112), το Δικαστήριο της Ένωσης έκρινε ότι **δεν αντίκειται στο κοινοτικό δίκαιο εθνική διάταξη**, η οποία αποκλείει **μεν τη δυνατότητα έκπτωσης του αναλογούντος σε πλασματικές πράξεις φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ)**, πλην όμως **επιβάλλει στα πρόσωπα που αναγράφουν τον ΦΠΑ επί τιμολογίου την υποχρέωση να τον καταβάλουν ακόμη και όταν πρόκειται για πλασματική πράξη**, υπό την προϋπόθεση το εθνικό δίκαιο να προβλέπει δυνατότητα προς διόρθωση της απορρέουσας από την υποχρέωση αυτή φορολογικής οφειλής εφόσον ο μη καλόπιστος εκδότης τέτοιου τιμολογίου έχει εγκαίρως εξαλείψει στην πλήρη έκτασή του τον κίνδυνο απώλειας φορολογικών εσόδων, στοιχείο το οποίο οφείλει να ελέγξει το αιτούν δικαστήριο. Ωστόσο, είναι ασύμβατος με το κοινοτικό δίκαιο εθνικός κανόνας, δυνάμει του οποίου η παράνομη έκπτωση του ΦΠΑ τιμωρείται με πρόστιμο ισόποσο προς τη διενεργηθείσα έκπτωση.

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα

ΔΕΕ 127/18: Βάση επιβολής ΦΠΑ σε ολική ή μερική μη καταβολή από τον οφειλέτη

Στο πλαίσιο του κοινού συστήματος Φ.Π.Α. (Οδηγία 2006/112), το Δικαστήριο της Ένωσης έκρινε ότι **αντίκειται στο κοινοτικό δίκαιο εθνική διάταξη**, η οποία προβλέπει ότι **ο υποκείμενος στον φόρο δεν μπορεί να προβεί σε διόρθωση της βάσης επιβολής του ΦΠΑ σε περίπτωση ολικής ή μερικής μη καταβολής**, από οφειλέτη του, ποσού που οφείλεται για πράξη υποκείμενη στον φόρο αυτόν, σε περίπτωση που ο εν λόγω οφειλέτης δεν είναι πλέον υποκείμενος στον ΦΠΑ.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Εργασιακές Σχέσεις & Εργατική Νομοθεσία

ΔΕΕ C-55/18: Σύστημα μέτρησης του ημερήσιου χρόνου εργασίας

Νομοθεσία κράτους μέλους η οποία, όπως ερμηνεύεται από τη νομολογία των εθνικών δικαστηρίων, **δεν επιβάλλει στους εργοδότες την υποχρέωση να εφαρμόζουν σύστημα μέτρησης του ημερήσιου χρόνου εργασίας κάθε εργαζόμενου αντιτίθεται στην** Οδηγία 2003/88/ΕΚ σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας, σε συνδυασμό το Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την Οδηγία 89/391/ΕΟΚ σχετικά με την εφαρμογή μέτρων για την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζόμενων κατά την εργασία.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

05. Προσεχώς

Ιατρός Εργασίας

Αναμένεται η έκδοση της απόφασης του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που θα προσδιορίσει τον **τρόπο και τη διαδικασία** με την οποία **διαπιστώνεται** κατά τόπο και χρόνο η **έλλειψη ιατρού εργασίας** ή η **έλλειψη διαθέσιμου ιατρού εργασίας**.

Οικονομικά μεγέθη μελών ΣΕΒ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

€362 δισ.

71% συνόλου*

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

€60 δισ.

48% συνόλου*

ΠΩΛΗΣΕΙΣ

€61 δισ.

46% συνόλου*

ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΕΡΔΗ

€3,3 δισ.**

42% συνόλου**

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ

200.000

11% συνόλου ασφαλισμένων στο ΙΚΑ

ΜΙΣΘΟΙ

€5 δισ.

20% συνόλου***

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ

€2,2 δισ.

26% συνόλου***

ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΚΕΡΔΩΝ

€1,1 δισ.

31% συνόλου****

* 17.454 δημοσιευμένοι ισολογισμοί χρήσης 2016 που περιλαμβάνονται στη βάση της ICAP

** σύνολο κερδών κερδοφόρων επιχειρήσεων

*** % επί του συνόλου τακτικών αποδοχών (χωρίς bonus και υπερωρίες)/ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένων στο ΙΚΑ

**** % επί του συνόλου εσόδων από φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει.

Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής. Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτομία επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

ΤΕΥΧΟΣ 28 | Μαΐου 2019 | σελ. 19

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα

T: 211 5006 000

F: 210 3222 929

E: info@sev.org.gr

www.sev.org.gr

SEV Hellenic Federation of Enterprises

168, Avenue de Cortenberg

B-1000 Bruxelles

T: +32 (0) 2 662 26 85

E: kdiamantouros@sev.org.gr

**ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ
ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ**

